

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Наукове товариство анатомів, гістологів,
ембріологів та топографоанатомів України**

ЗБІРКА ТЕЗ ТА СТАТТЕЙ
науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ
МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

ПОЛТАВА
19-20 жовтня 2023 року

Висновки.

1. Враховуючи реалії сьогодення, розвиток і розповсюдження інтернету, нових технологій, значне збільшення інформаційного потоку, змінилися способи отримання та сприйняття інформації у сучасної молоді. У такій ситуації співробітники кафедри здійснили особливий підхід до організації навчального процесу та методів навчання та контролю.

2. Викладання гістології, цитології та ембріології, із використанням інтернет-ресурсів, робить для здобувачів вищої освіти навчання цікавим, розширює їх спектр сприйняття та засвоєння мікроскопічної і ультраструктурної будови тканин, органів та організму вцілому.

Література

1. Засоби інформаційно-комунікаційних технологій єдиного інформаційного простору системи освіти України: монографія / авт. кол.: Биков В.Ю., Лапінський, В.В., Шишкіна, М.П., Спірін, О.М., Руденко, В.Д., Дем'яненко, В.М., Олійник, В.В., Скрипка К.І., Савченко З.В., Горбаченко, В.І., Пилипчук, А.Ю. Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, Київ, 2010.

2. Організація навчальної діяльності у комп'ютерно орієнтованому навчальному середовищі: посібник / авт.: Жук, Ю.О., Соколюк, О.М., Дементієвська, Н.П., Пінчук, О.П./.: За редакцією: Жука Ю.О. – К.: Педагогічна думка, 2012. – 128 с.

3. Шепітько В.І. Використання сучасних технологій у викладанні гістології, цитології та ембріології для студентів медичних Вузів України / Шепітько В.І., Борута Н.В., Стецук Є.В. // Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми фармакотерапії і призначення лікарських засобів». – Харків, 2021. – Т. 2. – С. 627–629.

УДК 378.147-053.81:611.013/.018/.018.1

Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В., Пелипенко Л.Б.,

Левченко О.А., Вільхова О.В., Волошина О.В.,

Рудь М.В., Дубінін Д.С., Данилів О.Д.

Полтавський державний медичний університет, м.Полтава, Україна

ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА КАФЕДРИ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ СПРИЯЄ ПРОФЕСІЙНОМУ САМОВИЗНАЧЕННЮ МОЛОДІ

Вже з перших кроків дитини батьки задумуються про її майбутнє, уважно слідкують за інтересами і схильностями своєї дитини, стараються визначити й

передбачити її професійну долю. На завершальному етапі навчання в школі питання вибору професії набувають особливої гостроти [1, 3].

Професійне самовизначення істотно впливає не тільки на формування життєвої перспективи: на матеріальне благополуччя, психологічну гармонію, самооцінку, на місце проживання, поїздки і переїзди, але також є важливим фактором самореалізації особистості в конкретній професії. Постійний пошук свого місця в світі професій дозволяє молоді віднайти себе як фахівця, спеціаліста, потрібного суспільству.

Кафедру гістології, цитології та ембріології завжди активно відвідували старшокласники загальноосвітніх шкіл Полтавщини. Метою екскурсій було інформування учнів з особливостями вивчення на мікроскопічному рівні клітин і тканин організму людини, акцентували увагу на важливості вивчення такої фундаментальної дисципліни, яка закладає професійні знання та навички майбутніх лікарів.

На кафедрі профорієнтаційна робота була проведена у вигляді екскурсій українською та англійською мовами. Вона сприяла розвитку активності, творчого підходу, самовихованню професійно важливих якостей. Зустрічі та бесіди проводилися за участі завідувача та викладачів кафедри гістології, цитології та ембріології [6].

Перед колективом кафедри постало завдання детально ознайомити старшокласників із особливостями вивчення на мікроскопічному рівні клітин і тканин організму людини, акцентувати увагу на важливості опанування такої фундаментальної дисципліни, як гістологія, яка закладає фундамент професійних знань та навичок майбутніх лікарів [6].

Процес викладання обов'язкової компоненти має суттєві особливості, оскільки основним об'єктом навчального процесу, що демонструє структурно-функціональні відношення на всіх рівнях організації організму, є гістологічний препарат. Тому, здобувач освіти повинен не тільки знати назву препарату, а й вміти визначати його структурні компоненти, знати гістологічну будову та замалювати їх у практикуми. В даному випадку, малюнок є об'єктивним показником здатності здобувача освіти вірно відображати отриману інформацію і вдосконалити свої практичні навички в процесі навчання.

На кафедрі під час екскурсії старшокласники були присутні на практичних заняттях на кафедрі, які супроводжувалися необхідними навчальними та методичними матеріалами (методичні вказівки, інструкції). Гості відвідали навчальні кімнати, що обладнанні сучасною технікою (мультимедійними проекторами, плазмовими телевізорами, мікроскопами з відеосистемою), за допомогою яких здобувачі освіти демонструється і роз'яснюється мікроскопічна будова препарату [5].

Участь співробітників кафедри у програмі профорієнтаційної роботи з випускниками має важливе значення для учнів,

Як відомо, основну роль у розвитку орієнтирів у молоді відіграє школа як головна ланка виховної, освітньої роботи, тому участь співробітників кафедри у програмі профорієнтаційної роботи з випускниками має важливе значення для учнів.

Оскільки саме в школі отримують не просто знання, а ще й путівку у життя, формуючи в учнівській молоді стійку мотивацію до чесної праці, уміння критично оцінювати себе, власні здібності, співставляючи пошук власного місця в житті з потребами ринку праці [1, 2].

Прикладом профорієнтації, а точніше спеціалізації в медицині, можна назвати діяльність студентського наукового гуртка, який діє багато років на кафедрі гістології, цитології та ембріології під керівництвом досвідчених її співробітників. Так як, науково-дослідна робота здобувачів є головною складовою їх професійної підготовки, що передбачає навчання молоді методики дослідження та вмінь творчого підходу для вирішення певних наукових проблем.

Основною метою студентського наукового гуртка є залучення здобувачів до проведення науково-дослідної роботи кафедри, участі у студентських науково-практичних конференціях, семінарах. Під керівництвом викладачів створюються умови для їх творчого зростання у процесі навчання і оволодіння практичними навичками для майбутньої професійної діяльності та кар'єрного росту.

Тому перед співробітниками кафедри гістології, цитології та ембріології постає завдання організувати впровадження інновацій в навчально-виховний процес з метою формування у молодого науковця тих компетентностей, що з часом сформують з нього всебічно розвинену особистість.

Гуртківці з зацікавленістю приймають участь на всіх етапах експериментальних досліджень, а план роботи та тематика наукових досліджень розглядається і затверджується на засіданні кафедри [4]. Здобувач обирає для себе коло питань, якими він хотів би займатися, а науковий керівник, допомагає йому у виборі теми наукового дослідження.

До чинників, які впливають на визначення престижності професії сьогодні, відносять передусім розмір заробітної плати, а також умови праці, реальність працевлаштування, інтерес до обраної професії, соціальний статус професії та подекуди можливість реалізувати себе.

Головне не місце в профорієнтації займає особистість, її психологічна структура, як цілісна і дискретна психологічна система, що відображається у побудові функціональної структури профорієнтації, спрямованої на розвиток самосвідомості особистості, корегування її ставлень, інтересів, мотиваційної

сфери, когнітивних потреб, і, одночасно, на виявлення й оцінку її професійно важливих якостей. Спрямування профорієнтації на виявлення, оцінку, розвиток (корекцію) і задоволення інтересів та потреб особистості, у підсумку, не суперечить інтересам і потребам суспільства, а найбільш плідно збігається з ними [4].

Висновки.

1. Системний підхід дасть змогу надати старшокласникам всебічну, своєчасну та кваліфіковану допомогу для прийняття виважених рішень, які стосуються вибору майбутньої професії, планування власної кар'єри і працевлаштування.

2. Учнівська молодь була ознайомлена із методикою викладання фундаментальної дисципліни – гістології, цитології та ембріології, із використанням сучасних інноваційних технологій, що робить для студентів навчання цікавим, розширює спектр сприйняття та засвоєння мікроскопічної і ультраструктурної будови тканин, органів та організму вцілому.

Список літератури

1. Актуальні проблеми професійної орієнтації та професійного навчання безробітних: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції / Упоряд. В. Є. Скульська. – К.: ІПК ДСЗУ, 2006. – 311 с.

2. Оліфіра Л.М. Нормативне забезпечення організації освітнього процесу підвищення кваліфікації кадрів освіти / Л.М. Оліфіра // Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції – Рівне: РОШПО, 2017. С. 24-27.

3. Професійна орієнтація: підручник [для студентів] / Єгорова Є. В., Ігнатович О. М., Кобченко В. В., Литвинова Н. І., Марченко І. Б., Мерзлякова О.Л., Синявський В. В., Татаурова-Осика Г. П., Шевенко А. М.; [за ред. О. М. Ігнатович]. – Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. – 240 с.

4. Шепітько В.І. Організація та здійснення профорієнтаційної роботи серед старшокласників – розширює їм можливості у професійному виборі / Шепітько В.І., Борута Н.В., Стецук Є.В., Якушко О.С., Вільхова О.В., Скотаренко Т.А., Рудь М.В., Левченко О.А. // Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні напрямки розвитку наукового дослідження», - Чикаго, США, 2022. – С. 592-595.

5. Шепітько В.І. Використання сучасних технологій у викладанні гістології, цитології та ембріології для студентів медичних Вузів України / Шепітько В.І., Лисаченко О.Д., Борута Н.В., Стецук Є.В. // Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми фармакотерапії і призначення лікарських засобів». – Харків, 2020. – Т. 2. – С. 627–629.

6. Шепітько В.І. Профорієнтаційна робота співробітників кафедри гістології, цитології та ембріології Полтавського державного медичного університету / Шепітько В.І., Борута Н.В., Стецук Є.В., Якушко О.С., Пелипенко Л.Б., Вільхова О.В., Скотаренко Т.А. // Вісник проблем біології і медицини. – 2022. № 1 (163). С. 199–202.

Шинкевич В.І., Удальцова К.О.

Полтавський державний медичний університет, м.Полтава, Україна

ДО ПИТАННЯ ПРЕЦИЗІЙНОЇ МЕДИЦИНИ В ПАРОДОНТОЛОГІЇ

Вступ. Прецизійна (або персоніфікована) медицина (ПМ) передбачає секвенування генів і аналітику великих даних для створення конкретних методів лікування та стратегій профілактики захворювань для певних груп людей на основі генетичних факторів, факторів навколишнього середовища та способу життя, а не окремих пацієнтів [1]. ПМ вважається медициною майбутнього.

Мета. Окреслити сучасний стан питання щодо відомих кластерів метаболоміки при запаленні ясен (гінгівіт, індукований біоплівкою) для визначення вектору майбутніх досліджень.

Результати. Дослідження генетичних варіацій цитокінів, хемокінів, які залучені до запалення чи деструкції, демонструють роль генетичних поліморфізмів у схильності до запалення ясен, спричиненого нальотом, але остаточний зв'язок ще не з'ясований: і через обмежену кількість досліджених генних локусів і малу кількість пацієнтів. Запальна відповідь може динамічно модулюватися епігенетичними процесами: тобто під впливом факторів навколишнього середовища, таких як дієта, мікробні інфекції, сигаретний дим і діабет, без будь-яких мутацій у ДНК. Але, з огляду на високу поширеність гінгівіту та пародонтиту, навряд чи діагностика зможе базуватися виключно на генетичному/епігенетичному профілюванні [2].

Тим не менше, накопичено багато даних щодо ферментів й інших метаболітів у слині, ясенній рідині та крові пацієнтів з гінгівітом. Застосована методологія протеомного профілювання дуже різниться від дослідження до дослідження, що не дає можливості для практичного застосування, разом з такими причинами як неоднорідність визначення діагнозу гінгівіт, вибір місця для відбору зразків, методи відбору зразків. Тим не менше, варіації протеоміки запалення ясен можуть полегшити ідентифікацію осіб, чутливих до пародонтиту.

Вивчення клітинно-специфічної омїки – наступний крок на шляху до персоніфікованої медицини, тому що саме клітина є джерелом [3]. Дослідження CD68+ CD163+ макрофагів (які сьогодні визнано основними клітинами, які

Соловйова Н.В., Кузнецова Т.Ю., Акімов О.Є., Міщенко А.В., Назаренко С., Костенко В.О.	152
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРИ ВИКЛАДАННІ КОМПОНЕНТИ «ПАТОФІЗІОЛОГІЯ» У ЗВО	
Ткаченко П.І., Попело Ю.В., Лохматова Н.М., Білоконь С.О., Доленко О.Б., Коротич Н.М., Гоголь Я.А.	154
ПРОВОКУЮЧІ ЧИННИКИ ВИНЕКНЕННЯ ГОСТРИХ ГНІЙНИХ ОСЕРЕДКІВ ЩЕЛЕПНО ЛИЦЕВОЇ ЛОКАЛІЗАЦІЇ У ДІТЕЙ	
Улановська-Циба Н.А., Єрошенко Г.А., Ваценко А.В., Передерій Н.О., Рябушко О.Б., Клепець О.В., Кінаш О.В., Шевченко К.В., Григоренко А.С. Донець І.М.	156
СУЧАСНІ РАЦІОНАЛЬНІ ШЛЯХИ ІНТЕГРАЦІЇ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ З ОСВІТНІМИ КОМПОНЕНТАМИ МЕДИКО-БІОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ	
Устенко Р.Л., Шерстюк О.О., Каценко А.Л.	158
ПОНЯТТЯ «ОСВІТНЯ ТЕХНОЛОГІЯ» В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ	
Хапченкова Д.С., Дубина С.О., Бондаренко С.В.	160
ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ» В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	
Шарлай Н.М., Соколенко В.М., Весніна Л.Е., Тончева К.Д.	161
ВПЛИВ АНТРОПОГЕННИХ ЧИННИКІВ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ	
Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В., Левченко О.А., Волошина О.В., Дубінін Д.С., Данилів О.Д.	164
МОТИВАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ КАФЕДРИ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ ЩОДО ВИВЧЕННЯ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН	
Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В., Левченко О.А., Вільхова О.В., Рудь М.В., Дубінін Д.С.	169
РОБОТА СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ГУРТКА КАФЕДРИ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ СПРИЯЄ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В., Левченко О.А., Пелипенко Л.Б., Волошина О.В., Данилів О.Д.	173
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ КАФЕДРИ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ	
Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В., Пелипенко Л.Б., Левченко О.А., Вільхова О.В., Волошина О.В., Рудь М.В., Дубінін Д.С., Данилів О.Д.	177
ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА КАФЕДРИ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ СПРИЯЄ ПРОФЕСІЙНОМУ САМОВИЗНАЧЕННЮ МОЛОДІ	
Шинкевич В.І., Удальцова К.О.	181
ДО ПИТАННЯ ПРЕЦИЗІЙНОЇ МЕДИЦИНИ В ПАРОДОНТОЛОГІЇ	